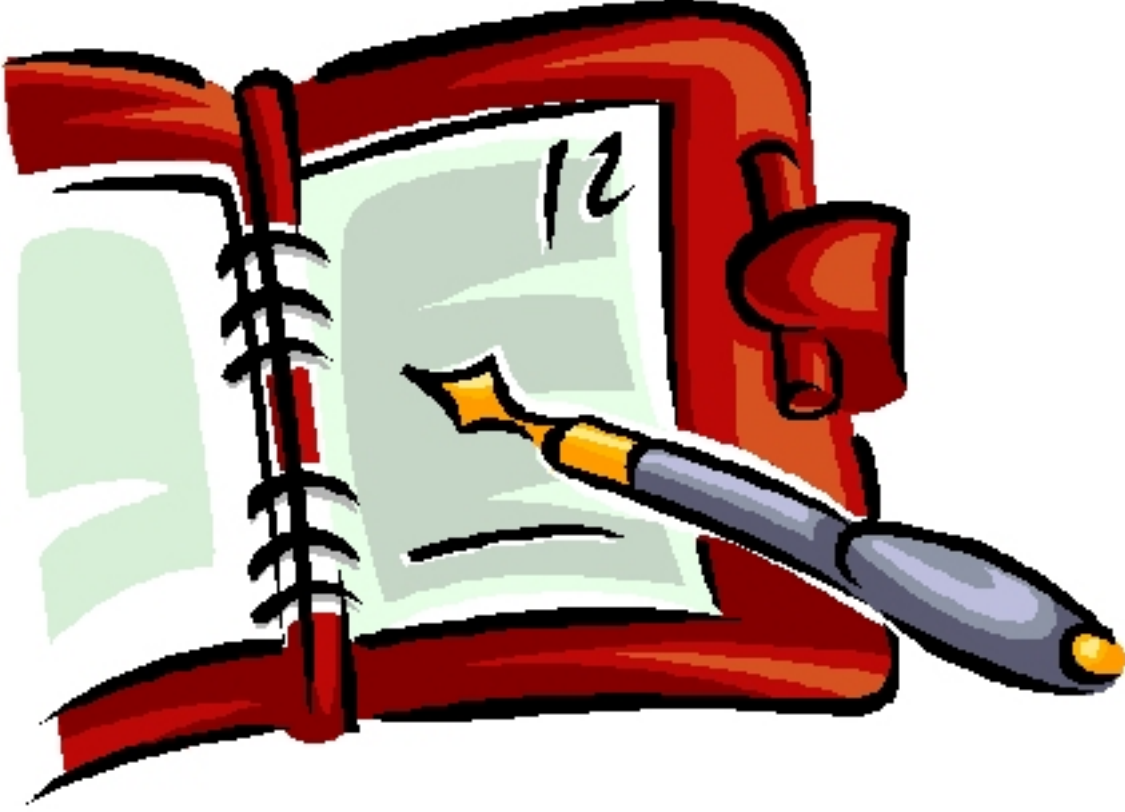

Bugünler...

İçeriği Yazan: [M. Kerem DOKSAT](#) [1] Zaman: Pzt, 14/06/2010 - 10:50

“Eşeye hâddinden fazla değer verirken kendini yarış atı zanneder” (**Anonim**)!

“Dostlukla para, zeytinyağıyla su gibidir” (**Baba 3 Filmi’nden**).

“Öfkeliyken düşüncelerini söyleme” (**Baba 3 Filmi’nden**).

“Bugünlerde söz sükûtsa, gümüş altındır” (**Bendeniz**)!

Bir entellektüelin, bir münevverin aslî vazifeleri arasında hakikati aramak yatar; yan gelip yatmak değil...

Korporatizm kelimesinin anlamı için <http://en.wikipedia.org/wiki/Corporatism> [2] adresine bakılabilir.

Türkçe özeti de şöyle: **Korporatizm**, hepsi de tüketici olan bütün üreticiler tarafından, bütün tüketiciler için düzenli üretimdir. Bir taraftan işleticilerle işlenenler, diğer taraftan da üretim ile tüketim arasındaki ilişkileri değiştirme ve geliştirmeye yönelik bir ekonomopolitik sistemdir.

Korporatizmin esas iki amacı vardır: 1-Ekonomik hayatı yeniden kurmak, 2-Sosyal adaletin tesisini sağlamak.

Faşizm, ekonomiyi **korporatizm** üzerine kurar ve korporasyonları temel alır. Bu, **Mussolini’nin** “Faşist devlet korporatiftir” sözü ile pekiştirilen bir hükümdür. Korporasyonlar, nisbeten **loncalara** benzerler.

Korporatizm, toplumu organizmacı bir gözle görmenin bir sonucu olarak her kesimin bütün faaliyetlerinin amacını dayanışma ve ortak çıkara indirgeyen politik bir yaklaşımdır. Tahmin edileceği gibi, burada farklı kesimlerin farklılıkları ancak ortak çıkar veya devletin faydası ekseninde okunduğu müddetçe yaşayabilir. En tipik örneği **Mussolini** dönemi **İtalya** uygulamasıdır.

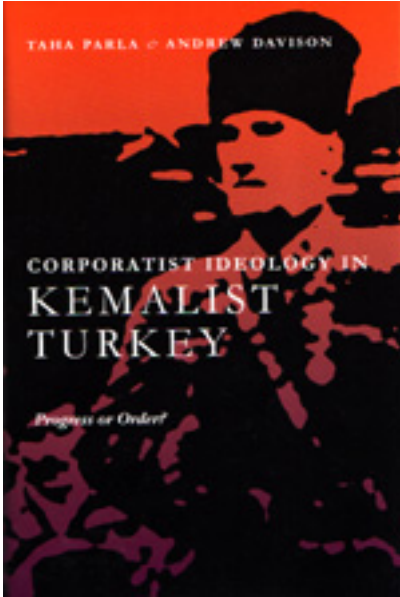
Şu link çok önemli:

<http://www.syracuseuniversitypress.syr.edu/fall-2004-catalog/kemalist-turkey.html> [3].

İstanbul Boğaziçi Üniversitesi’nden **Prof. Taha Parla** Politik Bilim ve Uluslararası İlişkiler Bölümü’nde hoca. **Doçent Andrew Davison** ise Vassar Koleji’nin Politik Bilim Bölümü’nde hoca.

Bu ikisi bir olup **Corporatist Ideology in Kemalist Turkey - Progress or Order?** başlıklı bir kitap yazmışlar. Türkçesi **Kemalist Türkiye’de Korporarist İdeoloji - İlerleme mi Nizam mı...**

Tanıtımından anlıyoruz ki, **Atatürk ve arkadaşları faşistmişler!**

Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye’de

Korporatizm (<http://www.iletisim.com.tr/kitap/ziya-g%C3%B6kalp-kemalizm-ve-t%C3%BCrkiyede-korporatizm-628.aspx> [4]) adresinden de görüleceği üzere, iki yazarla birlikte Türkçe başka bir eseri neşredilmiş. Önce yazarlara bakalım:

Prof. Taha Parla’yı zâten tanıdık.

Doçent Füsun

Üstel <http://www.iletisim.com.tr/iletisim/person.aspx?pid=562&isim=Fusun> Üstel mekânında şöyle tanıtılıyor: 1955’te Ankara’da doğdu. Ortaöğrenimi **Notre Dame de Sion’da**, yükseköğrenimi **AÜSBF’de** tamamladı. 1980-81’de **İtalya’nın Bologna kentindeki Johns Hopkins Üniversitesi’nde** yüksek lisans programını izledi. 1982’de **İÜ İktisat Fakültesi’nde** araştırma görevlisi oldu. 1987’de **AÜSBF’den** doktorasını aldı. 1993’te doçent oldu. 1990’dan bugüne **Mİ Fransızca Kamu Yönetimi Bölümü’nde** öğretim üyesidir. Yerli ve yabancı sosyalbilim dergilerinde Türkiye tarihi, milliyetçilik ve kimlik sorunuyla ilgili makaleleri yayınlanmıştır.

Sâbir Yücesoy ise (sıkı durun), yakınlarda vefat eden **Dayım Rebî**

Yücesoy’un oğludur. Kıp kızıl komünisttir, yurtdışında ikamet etmektedir.

Boğaziçi’nde talebeyken tam bir kanaât önderi ve farklı fraksiyonların dahi bi’at ettikleri bir liderdi. Ayrıntıya girmeyeyim ama tam bir Cumhuriyet centilmeni olan dayımın ve Cumhuriyet kadını olan annesi **Sevim Yücesoy’un** oğlu sıkı bir komünist ve **Atatürk düşmanı olup, PKK lehinde yayınlara da imza atmış olan, nev’i şahsına münhasır, çok zeki ve militan ruhlu bir adamdır.** Diğerleriyle pek muhtemelen Boğaziçi’ndeyken tanışıp yoldaş olmuşlar...

Kitabın tanıtımı şöyle:

Ziya Gökalp yirminci yüzyılda Türkiye’nin yetiştirdiği en önemli sistematik düşünürdür. Çok sayıda etnik oluşumu içinde barındıran **Osmanlı İmparatorluğu’ndan** bir ulus-devlet olan **Türkiye Cumhuriyeti’ne** geçiş sürecine egemen olmuş derin bir bunalım ve değişim döneminde yaşamış ve yazmıştır. Siyasî karışıklıklar, ekonomik iflâs, Dünya Savaşı ve yeni kültürel değerler edinmeye yönelik umutsuz arayışların oluşturduğu koşullarda, Türkiye’nin ulusal canlanışını ve kimliğini sağlamayı amaçlayan bir çalışmayla, Türk, İslâm ve Batı değerleriyle

kavramların bir birleşimini yaratmayı denemiştir. **Gökalp'in (MKD: Gökalp'in)** sistemi, döneminin egemen görüşlerinin, Avrupa korporatizmiyle ulusal siyaset anlayışının bir karışımı hâlinde kodifikasyonu (**MKD: düzenlemesi**) olarak ele alınabilir. Aynı zamanda, daha sonraki gelişmeler için de bir esin kaynağı ve çıkış noktası olarak görülebilir. Başka bir deyişle, **Gökalp'in (MKD: Gökalp'in)** sistemi, Türkiye'de yürürlükte olmuş temel siyasi söylem ve pragmatik parametrelerini koymuştur. Türkiye'deki belli başlı ideolojik konumlar, bazen açıkça belirtilerek ama çoğunlukla zımnen, **Gökalp'in (MKD: Gökalp'in)** kapsayıcı korporatist modelinden türetilmiştir.

Belli ki bu vatandaşlar, inanarak veya değil, bu yazdıklarıyla sürekli bir **Cumhuriyet** ve **Atatürk** düşmanlığı peşindeler.

“Türkiye’de azınlıklara uygulanan zulüm ve 100 senedir dayatılan faşizan düzenle yürüyormuş bu memleket! Türkiye bir corpus (beden) hâliyle baskı ve işkence ile zorla dayatılan bir rejim varmış. Bu dönemde böyle bir şey neden söylenir, kim tarafından olursa olsun?

Allah’tan **aklıselîm sâhibi epey kişi de bunlara karşı çıkıyor.**

Bütün dünyanın üzerimizde geldiği, **Ermeni soykırımı tasarısının** tepemizde **Damokles’in kılıcı** gibi durduğu, **Kürt ve Süryani soykırımlarının** filân gündeme getirilmeye başlandığı bir dönemde, **tam da bu ayıbımızın(!) yüzüncü yıldönümünde birileri aynen onların ağzından konuşuyorsa, onların Ermeni kökenli olup olmadığını sorgulamanın neresi ırkçılıkmış?**

Bilakis, en rasyonel suâl değil midir sorulacak?

“Hekimin evrensel-Hümanist kimliği onun bilimsel-teknolojik kimliğinden büyük oranda bağımsız, fakat onunla birlikte gelişen ve yerleşen bir kimlik duygusu, bir kimlik ögesidir. Hekimin **evrensel-hümanist kimliğini oluşturan hekimin etik görgüsü, etik değerleridir.** Hekimin bu kimlik boyutuna hekimin **etik kimliği de denebilir.**Hekimin kişisel kimliğinin sınırlarını **evrensel-hümanist kimliğin etik değerleri** belirler. Hekim kimliğinin bu evrensel-hümanist boyutunda hekimin günlük yaşam ve meslek uygulamaları dünyasında kişisel, etnik, dinsel ve ideolojik kimlik öğeleri baskın olmaktan çıkar. Bir başka deyişle kişisel kimlik öğeleri evrensel hümanist kimliğin sınırları dışında kalır” ifâdeleri var, buna itirazım yok da...

Mekânın takipçileri pek iyi bilirler ki ben asla **Hümanist** değil, **hümaniterimdir; çünkü Allah’a inanırım.** Bu en temel felsefî farkı bilmeyenler bâri <http://tr.wikipedia.org/wiki/H%C3%BCmanizm> [5] mekânından okusunlar: **Hümanizm insanî konularda doğaüstü inanışların hocalığını açıkça reddeder; fakat bunun yanında inançların kendisini hedef almaz.** Genelde **Ateizm** ve **Agnostisizm** ile bütünleşebilir ama **Hümanist** anlayış bunlara içkin değildir. **Hümanizm** bu tür doğaüstü güçlerin varlığıyla ilgilenmeyen etik tabanlı bir görüştür. Seküler bir hayat duruşu ilkesi ve her otorite karşısında insanı özgürleştirme çabası **Hümanizm’in** temelidir (ben **seküler** değil, **lâikim**).

Hümanitaryanizm için <http://en.wikipedia.org/wiki/Humanitarianism> [6] kaynağını okuyabilirsiniz.

Derslerimde hep epistemoloji anlatır, **talebelerime “inancınız ne olursa olsun, icrâ-i tababet eylerken inanç elbisenizi askıya asın” derim; kongrelerde de**

derim hep.

Bakın 2006 tarihli <http://www.keremdoksat.com/2006/08/31/bilimsel-metodoloji-nedir/> [7] makalemde neler yazmışım:

Peki, Bir İnsan Hem Bir İnanca (Dinî, İdeolojik veya Mistik) Sâhip Olup, Hem de Bilim Adamı Olamaz mı?

Tabii ki olabilir. Dünyada geçmişte ve hâlde bunun pek çok örnekleri mevcuttur. Muhtemelen artarak da olacaktır. Önemli olan sapla samanı karıştırmamayı, **bilim adamı kimliğiyle** (scientist identity) **kendini aşan kimliğini** (self-transcendent identity) karıştırmamaktır. Dinî-mistik ritüelik davranışlar ta hayvanlar âleminden insan türüne kadar devam eden bir süreklilik gösterirler. **Kurumsallaşma** ve **bilinçli inanç (iman)** ise *Homo sapiens sapiens*'te gerçekleşmiştir. İnsan türü kendini aşmaya muktedir hâttâ mahkûm olan tek türdür. **Adam gibi adamlar hem ilmi hem de imanı aynı yürek ve dimağda taşıyabilirler ve asla ikisinin de mutaassıbı olmazlar.**

"En doğrusu, halen en doğru bildiğimizi yanlışlayacak yeni varsayımlar yaratmaktır". **Sir Karl Popper**

"Hayatta en hakiki mürşit ilimdir, fendir". **Gâzi Mustafa Kemâl Atatürk**

Senelerdir bilim adamı olmaya ve editörlük yapmaya gayret eden bendenizden ilgilenenlere bir katkı...

Gelişmeleri takip edip sizlerle paylaşacağım.

Tabii, alenen bana söven, aşağılayan veya iftira edenler hakkında da gereğini zamanı geldiğinde yapacağım.

Bu devirde her türlü ayrılıkçı, komünist, dinbaz veya benzeriysen yollar açık.

Yok, eğer **Atatürkçü** isen, herkesin sana sövme hakkı serbest!

Kerem.Doksat@PolitikaDergisi.com [8]

www.keremdoksat.com [9]

Yorumlar

Korporatizm

İçeriği Yazan: Asım US Zaman: Pzt, 14/06/2010 - 12:25

<http://www.sjsu.edu/faculty/watkins/corporatism.htm> [10] şu link te önemlidir diye düşünüyorum.

Korporatizm çok geniş bir alanı kapsar ve kesinlikle sadece faşizmden ibaret değildir. Faşist

Sosyal Medya: [Facebook](#) | [Twitter](#)

Korporatizm ile Solidarist Korporatizmin farkları vardır.

Kemalizmin solidarist korporatizme dayandığını, onun da Ziya Gökalp'in Dayanışmacılığına dayandığı, Ziya Gökalp'in de sosyoloji biliminin kurucusu olarak kabul edilen Emile Durkheim'a dayandığı bilinmektedir.

Taha Parla'nın kitabını okudum. Kendisinin kitap içindeki yorumlarına tamamen katılmamakla birlikte, kitaptaki bilgiler çok ufuk açıcudur. Ayrıca Prof. Mustafa Aysan'ın "Atatürk'ün Ekonomi Politikası" incelendiğinde de tamamen Atatürk'ün tamamen solidarist bir korporatizmden bahsettiği görülecektir. Zaten Atatürk için ne liberal, ne de sosyalist diyemeyiz.

Bu korporatizme Sosyal Demokrasi, Sosyal Liberalizm gibi ideolojik atl başlıklar da dahil edilebilir. Zira 1929 buhranı ardından kabul edilen New Deal, tamamiyle bir korporatist antlaşmadır.

Keza daha 1999'da Fransa'da Sivil Solidarity Paketi kabul edilmiştir.

İsmet İnönü'nün ortaya attığı ve Ecevit'in geliştirdiği, Marksizmi reddeden bir sol olan "Ortanın Solu" buna iyi örneklerden bir tanesidir.

Bugün Avrupa Birliği, sosyal alanda ne kadar liberal politikalar izliyorsa, ekonomi alanında da o kadar denetimci ve Solidarist Korporatisttir denilebilir. Misal, İsveç, Fransa, Almanya... Çünkü etatizm, solidarizm gibi kavramlar Avrupa'da güncelliğini korumaktadır.

Buradaki esas sakatlık muhtelif nedenlerden ötürü korporatizm = faşizm gibi bir algı yaratılması. Evet faşizm korporatizme dayanır lakin her korporatizm faşizm değildir. Bugün korporatizmi kullanan pek çok ülke vardır, örtük ya da açık bir biçimde. Sosyal devletin yapısında zaten korporatizm mevcuttur.

2008 kriziyle birlikte, bu daha da çok seslendirilmeye başlandı.

Son olarak bir diğer bana göre sorun, 3. Reich yönetiminin ırkçı politikaları yüzünden, Nasyonal Sosyalizme, Faşizme bir damga yapııştırılmasıdır. O dönemde ABD de zencilere karşı ırkçılığın en âlası yapılmaktaydı. Norveç'te kısırlaştırılan gayri İskandinavlar, Cezayir'de Fransa, Kongo'da Belçika... Demek istediğim, ırkçılıkla korporatist görüşlerin bir tutulması yanlış ve böyle bir ön sav geliştirilmesidir. Bu da nesnelliğin, dolayısıyla bir dogmanın bilimsel görüşe sirayet ettiği anlamına gelir.

Bilhassa ABD kaynaklı yoğun bir propoganda yapıldı korporatizm aleyhine çünkü, korporatizm açıkça güçlü ve büyük burjuvaziye kontrol eden bir devlet yapısını amaçlamaktaydı. Bu da doğal olarak büyük burjuvazinin sınıfsal çıkarına aykırıdır.

Özetle her korporatist sistem, Faşizm demektir diye bir kaide yoktur. Ancak bir entelektüel, Faşizmi ve Nasyonal Sosyalizmi de ön yargısız, avantaj/dezavantaj sarkacında inceleyebilmelidir diye düşünmekteyim. Bir Liberal yahut bir Sosyalist, kesinlikle aynı zamanda Atatürkçü olamaz. Önce Solidarist Korporatizmi öğrenmesi lazım gelmektedir çünkü 6 ok'un temelleri burada yatar. Ve Atatürk'ün korporatizminin de faşizmle alakası yok. Özel yaşama hep saygılı olagelmıştır Atatürkçülük. Faşizm ve Nazizmde ise, özel yaşam da devletin hizmetine sokulmuştur. Bu farkı iyi algılayabilmek lazım çünkü bu gözden kaçan bir sosyo-kültürel nüanstır.

Ve açıkçası hem faşist, hem de solidarist korporatizm, iktisadi liberalizmin yarattığı travmayı büyük ölçüde pek çok toplumda giderebilmiştir. Ayrıca bir orta sınıf yaratmıştır ve sosyal adaleti tesis etmiştir. Bugün Avrupa devletlerinin hemen hemen hepsinin geçmişinde korporatizm bulunur. Eğer Avrupa işçileri, dünyanın geri kalanına göre daha iyi şartlarda yaşıyorlarsa bu, korporatizmin sayesinde.

Saygılarımla

Cevap

İçeriği Yazan: Prof. Dr. Mehmet Kerem Doksat(Doğrulanmamış) Zaman: Cts, 21/08/2010 - 15:19

Bu seviyeli katkı için teşekkür ederim Sayın Âsım Uz.

- [Bilim/Kuramsal](#) [11]
- [Güncel](#) [12]

Kaynak URL (22/05/2024 - 19:07 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/makale/bugunler>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/m-kerem-doksat>
- [2] <http://en.wikipedia.org/wiki/Corporatism>
- [3] <http://www.syracuseuniversitypress.syr.edu/fall-2004-catalog/kemalist-turkey.html>
- [4] <http://www.iletisim.com.tr/kitap/ziya-g%C3%B6kalp-kemalizm-ve-t%C3%BCrkiyede-korporatizm-628.aspx>
- [5] <http://tr.wikipedia.org/wiki/H%C3%BCmanizm>
- [6] <http://en.wikipedia.org/wiki/Humanitarianism>
- [7] <http://www.keremdoksat.com/2006/08/31/bilimsel-metodoloji-nedir/>
- [8] <mailto:Kerem.Doksat@PolitikaDergisi.com>
- [9] <http://www.keremdoksat.com/>
- [10] <http://www.sjsu.edu/faculty/watkins/corporatism.htm>
- [11] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/bilimkuramsal>
- [12] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/guncel>